

MONUMENT A LA BATALLA DE L'EBRE

Les batalles de l'Ebre

El 17 de maig d'enguany vam coincidir a Tortosa, en el plenari anual de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi (Barcelona) amb el també acadèmic Dr. Francesc Fontbona i, naturalment, vam parlar del monument. Així vaig conèixer el seu article "A l'entorn del monument de Tortosa", a *El Temps* 28/VI/2016. I em sembla de notable interès reproduir-ne alguns paràgrafs aclaridors i coincidents amb els meus articles, el primer dels quals data de l'any 2009. El Dr. Fontbona és, entre moltes altres coses, president de l'Institut Amatller d'Art Hispànic, director de la Unitat

Gràfica de la Biblioteca de Catalunya, responsable de la Secció d'Art de la Gran Enciclopèdia Catalana, historiador de l'art i eminent crític.

Com he dit, he tractat el tema a l'Ebre almenys quatre vegades, que jo recordi, i sempre en el mateix sentit coincident amb el Dr. Fontbona. I faig unes citacions literals de l'article del Dr. Fontbona, per poder aclarir el que jo també penso i escric reiteradament (tot i que consto com a firmant d'un document que jo no he signat, i que és contrari a la meua posició i a la de Fontbona)

El Dr. Fontbona a *El Temps*: "...el monument és degut a Lluís Maria Sau-

mells (1915-1999) ...no era un artista qualsevol... segurament és l'escultor de Tarragona més destacat de la generació següent a la de Rebull... [El monument de Tortosa] és, sens dubte, l'obra més important de la producció de Saumells... factor gens negligible a l'hora de considerar-lo."

"La batalla de l'Ebre va ser un fet històric cabdal... evidentment s'hi va voler commemorar sobretot la participació franquista... però donar un tomb a la dedicació és ben factible..." [El monument] "...té al seu cim una figura humana... mirant al cel, típica dels característics "èxtasis" o "astrònoms" que protagonitzen tan sovint

l'obra de Saumells... sosté una gran estrella per damunt del seu cap. Era un recurs conceptual...que havia utilitzat Alberto Sánchez, de signe polític contrari "El pueblo español tiene un camino que conduce a una estrella..."

"...Hi ha un altre argument: ...que el monument és lleig... M'he passat la vida escrivint d'art sense saber definir què és i què no és bell...És bell el "Núvol i cadira" que ofega prepotent l'edifici... (del carrer d'Aragó de Barcelona) de Domènec i Montaner?"

"...esborrar les connotacions negatives [del monument de Tortosa] com ja s'ha començat a fer... podria ser una

Jesús Massip

Acadèmic de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi

obra monumental ambiciosa, creada per un escultor rellevant... que recorda un fet històric sagnant però tristament memorable..."

No cal dir que signo el criteri del Dr. Fontbona, coincident en tot el que he dit i escrit sobre el monument, i així ho he manifestat sempre.